

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. d)

Fizică

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocațională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

D. OPTICĂ

MODEL

Se consideră: viteza luminii în vid $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, constanta Planck $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ J · s.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

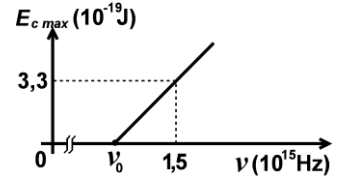
1. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, expresia a cărei unitate de măsură este aceeași cu cea a energiei este:

- a. $h \cdot c \cdot \lambda^{-1}$ b. U_S c. $h \cdot \nu^{-1}$ d. $c \cdot \nu^{-1}$ **(3p)**

2. Energia cinetică maximă a electronilor extrași prin efect fotoelectric extern depinde de frecvența radiației incidente conform graficului din figura alăturată.

În aceste condiții, valoarea frecvenței de prag este:

- a. $3,3 \cdot 10^{14}$ Hz
b. $2,2 \cdot 10^{15}$ Hz
c. $1,5 \cdot 10^{15}$ Hz
d. $1,0 \cdot 10^{15}$ Hz

(3p)

3. La trecerea dintr-un mediu transparent cu indicele de refracție n_1 într-un mediu transparent cu indicele de refracție n_2 o rază de lumină suferă atât fenomenul de reflexie, cât și cel de refracție. Dacă unghiul dintre raza reflectată și raza refractată este 90° , valoarea unghiului de incidență poate fi determinată prin relația:

- a. $\operatorname{tg} i = n_1 \cdot n_2^{-1}$ b. $\operatorname{tg} i = n_2 \cdot n_1^{-1}$ c. $\operatorname{ctg} i = n_2$ d. $\operatorname{ctg} i = n_1$ **(3p)**

4. Efectul fotoelectric constă în:

- a. emisia de electroni de către o placă metalică urmare a încălzirii ei
b. emisia de electroni de către un filament parcurs de curent electric
c. emisia de electroni de către o placă metalică sub acțiunea unei radiații electromagnetice
d. bombardarea unei plăci metalice de către un flux de electroni

(3p)

5. O persoană privește printr-o lentilă divergentă o literă dintr-o carte plasată la distanța $d = 40$ cm de lentilă. Litera se vede prin lentilă de trei ori mai mică. Convergența lentilei este:

- a. -5 m $^{-1}$ b. $-2,5$ m $^{-1}$ c. -2 m $^{-1}$ d. $-1,5$ m $^{-1}$ **(3p)**

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un sistem optic centrat este format din 2 lentile alipite (acolate) care au distanțele focale $f_1 = 6$ cm și $f_2 = 3$ cm și o lentilă convergentă L_3 situată la distanța $d_1 = 10$ cm față de lentilele alipite. Un fascicul paralel cu axa optică principală a sistemului optic este focalizat, după traversarea sistemului, într-un punct aflat la distanța $d_2 = 8$ cm după lentila L_3 .

- a. Calculați convergența sistemului de lentile alipite (acolate);
b. Determinați distanța focală a lentilei L_3 ;
c. Calculați distanța la care ar trebui poziționată lentila L_3 față de lentilele alipite pentru ca fasciculul emergent să fie paralel cu axa optică.
d. Construiți mersul razelor de lumină prin sistem în condițiile punctului c..

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O sursă de lumină S este așezată pe axa de simetrie a unui dispozitiv Young. Sursa emite radiație monocromatică având lungimea de undă $\lambda_1 = 500$ nm. Distanța dintre cele două fante este $2\ell = 0,5$ mm, iar figura de interferență se observă pe un ecran așezat paralel cu planul fantelor, la distanța $D = 1$ m de acesta.

- a. Calculați valoarea interfranței.
b. Determinați valoarea distanței ce separă franja centrală de franja întunecoasă de ordinul 4.
c. În fața uneia dintre fante se plasează o lamă din sticlă având grosimea $e = 6$ μ m. Se observă că franja centrală s-a deplasat în poziția ocupată inițial de franja luminoasă de ordinul 6. Determinați valoarea indicelui de refracție al sticlei din care este confecționată lama.
d. Se îndepărtează lama, iar sursa S este înlocuită cu sursa S' care emite simultan două radiații având lungimile de undă $\lambda_1 = 500$ nm și $\lambda_2 = 600$ nm. Calculați distanța minimă, față de franja centrală, la care se suprapun maximele celor două radiații.